

विश्व कॉन्कणी पुरस्कार - २०१६

VISHWA KONKANI AWARDS - 2016

SATURDAY, DECEMBER 3, 2016
TOWN HALL, MANGALURU

भाषावारी भावेचयन

विश्व कॉंकणी केंद्र, मंगळुर

WORLD KONKANI CENTRE, MANGALORE

मंगळूरांत 1995 वर्सा घडोवन हडिल्ल्या पयल्या विश्व कॉंकणी संमेलनांत घेतिल्ल्या निर्णया प्रमाण कॉंकणी भास आनी संस्कृती प्रतिष्ठान ही संस्था जल्माक आयली आनी प्रतिष्ठानान विश्व कॉंकणी केन्द्र उबें केले.

सुरवेक पासून प्रतिष्ठान संवसारांतल्या कॉंकणी भाशिक लोकाचे महत्वाकांक्षा पूरती करून घेवपा खातीर सतत वावर करीत आयल्या. कॉंकणी भास, तिची कला आनी संस्कृती तिगोवन दवरपा खातीर आनी तांचे सर्वांगीण विकासा खातीर प्रतिष्ठान एक केंद्र जावन आसा. कॉंकणीगांव, शक्तिनगर, मंगळूर हांगाच्या जाग्यार उबें केल्लें विश्व कॉंकणी केंद्र ह्या वावराची गवाय दिता. 17 जानुवरी, 2009 दिसा ह्या केंद्राचें उकतावण गोंय राज्याचे मुखेल मंत्री भौ. दिगंबर कामत हांच्या हस्तुकीं जाले.

World Konkani Centre was set up by the Konkani Language and Cultural Foundation as per the final resolution passed during the First World Konkani Convention, Mangaluru in 1995.

Since its inception the Foundation has been working untiringly to fulfill the aspirations of the Konkani speaking people across the World. It has served as a nodal agency for the preservation and overall development of Konkani language, art and culture. As a testimony of this work stands the World Konkani Centre at a scenic land at Lobo Prabhu Nagar - Konkani Gaon, Shaktinagar, Mangaluru. It was inaugurated by Shri Digambar Kamat, the then Chief Minister of Goa on January 17, 2009.

प्रस्थावना

Introduction

कोंकणी साहित्यांतर्ल्यो प्रमाण कृती मुखार व्हरपा खातीर विश्व कोंकणी केंद्रान विमला वि. पै विश्व कोंकणी साहित्य पुरस्कार 2010 वरसा स्थापन केलो. 2011 वरसा विश्व कोंकणी जीवन सिद्धी सम्मान स्थापलो आनी 2013 वरसा विश्व कोंकणी कविता कृती पुरस्कार स्थापन जालो. सगळे पुरस्कार एक लाख रुपया रोख रखामेचे आसात. कोंकणी भाशा आनी संस्कृती प्रतिष्ठानाचे अध्यक्ष आनी विश्वस्थ मंडळ हे पुरस्कार स्थापिले खातीर श्री टी. वी. मोहनदास पै हांचे खूब उपकारी आसात.

2014 वरसा आमी विश्व कोंकणी केंद्राचे संस्थापक श्री बस्ती वामन शेणै हांच्या नावान दोन नवे पुरस्कार स्थापन केलो. ह्या पुरस्कार कोंकणी उलोवपी व्यक्तींनी वा संघटनांनी शिक्षण, सरकारी प्रशासन, समाज सेवा, भलायकी सेवा, विज्ञान, पत्रकारिता, साहित्य (बिंगर कोंकणी), कला, समाजशास्त्र, उद्देश, वेपार, खेळ, बी ह्या क्षेत्रांनी केलल्या असामान्य हातभारा खातीर दवरल्या. दादल्यांक आनी बायलांक वेगळे पुरस्कार आसात.

पुरस्कार खातीर एके खर प्रक्रियेतल्यान वेंचणी जाता. प्रतिष्ठान देशभारांतर्ल्यान मागयिल्ली नामांकनां वेंचून काडिल्ले मुळावे समिती कडेन दिता.

तांचे कडल्यान पुरस्कारां खातीर सुचोवण्यो मागयतात. उपरंत तांच्यो सुचोवण्यो एका पांच वांगद्वांच्या पंचपंगडा कडेन दिता. पंच पुरस्कारां खातीर अखेरची वेंचणी करतात. रेफरीचे आनी पंच वांगद्वांचे मुळावे समितीचे आमी तांचे खूब मोलादीक सेवे खातीर उपकार मानतात. हे पुरस्कार कोंकणी लोकांचे प्राप्ती मनोवपाची परंपरा सांबाळून दवरतले अशी आमकां आस्त आसा.

World Konkani Centre instituted the Vimala V. Pai Vishwa Konkani Sahitya Puraskar in the year 2010 to promote Konkani literary standards. In 2011 the Vishwa Konkani Jeevan Siddhi Samman was added and in 2013 the Vishwa Konkani Award for Poetry was instituted. All the awards carry a cash prize of Rs. 1,00,000/- each. The President and Board of Trustees of Konkani Language and Cultural Foundation are very grateful to Shri T.V. Mohandas Pai for instituting the Awards.

In 2014 World Konkani Centre announced two more Annual Awards in the name of Shri Basti Vaman Shenoy the Founder and President of World Konkani Centre. The Awards are constituted to recognize outstanding contributions by Konkani-speaking individuals or organisations managed by Konkanis in fields related to social life. There are separate awards for men and women.

The selection for the Awards is done through a rigorous process. The Foundation invites nominations and refers the same to a preliminary panel from all over the country for their recommendations for these awards. Their recommendations are then referred to a five member team of Jury. The Jury makes the final selection of the awards.

We thank both the preliminary committee of referees and the Jury members for their very valuable service. We hope these awards will uphold the tradition of celebrating achievements of Konkani people.

विमला वी पै

विश्व कॉक्सी पुरस्कार

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI AWARDS

Smt. Vimala V. Pai

Late T. V. Raman Pai

Vimala V. Pai Vishwa Konkani Literary Awards are land mark awards in the history of Konkani Literature. It heralds the dawn of a new era of recognition of an ancient language especially because it is constituted in honour of a Konkani lady who served the nation as a School Teacher and represents the spirit and indomitable courage of a middle class working woman of this nation. Smt. Vimala V. Pai was an excellent home maker, a creator of thousands of good pupils and a disseminator of knowledge which in Indian Literature is called as Gyan.

Smt. Vimala V. Pai was bestowed with Rashtrakavi Govind Pai Award for her treatise on Srimad Bhagavad Geeta. During her matriculation she was awarded the Ghokale prize constituted by the Government of India for highest score in Social Science.

"We are all children of one God, Therefore no child in this world be deprived of two meals a day and good education" she keeps telling. "Mother language is the best of all. Every Konkani child should be able to read and write Konkani" is her call to all Konkani people.

विश्व कॉकणी कॅट्र
मंगलूरु, कर्नाटक

कॉकणीतले ज्येष्ठ

मानेस्त अरविंद भाटीकार

हांका तांणी आपण्याले जीवितात कॉकणी भास
आनी संस्कृतीचे मळार दिलेले देणे आनी त्या संबंधी
वावराचे खातीर २०१६ वरसाचो

विमला वी पे

विश्व कॉकणी जीवन सिद्धी सम्मान

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI LIFE TIME ACHIEVEMENT AWARD

भेट्यता, आनी तांका सनद पत्र व यादस्तिना

आनी एक लाख रुपयांचे नगद राशी दीवन सम्मान करता

शनिवारा, डिसेंबर ३, २०१६

कॉकणी भास आनी संरक्षी प्रतिष्ठान

KONKANI LANGUAGE AND CULTURAL FOUNDATION

WORLD KONKANI CENTRE, LOBO PRABHU NAGAR - KONKANI GAON, SHAKTI NAGAR, MANGALURU

विमला वी पै

विश्व कॉंकणी जीवन सिद्धी सम्मान

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI LIFE TIME ACHIEVEMENT AWARD

अरविंद भाटीकार
ARAVIND BHATIKAR

LIFE TIME CONTRIBUTIONS TO
KONKANI LANGUAGE MOVEMENT

अरविंद भाटीकार हाचो जल्म 8/12/1938 ह्या दिसा मडगांव शारांत जालो. गोंय पुरुगेजांच्या शेकातला आसतना ताचें मुळावें शिकप मराठिंतल्यान जालें. मडगांवा भाटीकार कुटुंबान चलयिल्या मॉडेल इंग्लीश हायस्कुलांत एसएससी मेरेनचें शिकप करून धारावाडाक कर्नाटक कॉलेजांत अर्थशास्त्र आनी फ्रॅच हे विशय घेवन ताणे बिएची पदवी घेतली. उपरांत बॉम्बे युनिवर्सिटीच्या 'स्कूल ॲफ इकॉनॉमिक्स' ह्या विभागांतल्यान एमए (अर्थशास्त्र) पदवी घेतली. मागीर शेतकी अर्थशास्त्र विशयाचेर पिएचडी करपा खातीर ताका शिश्यवृत्ती मेळळी. ते उपरांत फुडले जिणेचो मार्ग बदलून 1965 वर्सा तो आयएएस परिक्षेक बसलो. 1966 वर्सा ताची भारतीय प्रशासन सेवेंत (आयएएस) नेमणूक जाली.

कोंकणी भास आनी गोंयकारांची वेगळी अस्मिताय सांबाळपा खातीर गोंयांत विलिनीकरणा आड चळवळ जाली. 1961 ते 1964 मेरेन भाटीकारान हे चळवळींत वांटो घेतलो.

भारतीय प्रशासन सेवेंतल्या तीस वर्साच्या काळांत तमिळनाडू सरकार, भारत सरकार आनी युनायटेड नेशन्साच्या प्रशासनांनी ताणे कारभार हाताळळो. सेवेंत आसतना सरकारी कामां खातीर 49 फावटी भायल्या देशांनी आनी दोन फावटीं सबंद जगाची भोंडी करपाची संदं ताका मेळळी.

1996 डिसेंबरांत तो भारतीय प्रशासन सेवेंतल्यान निवृत्त जालो. कांय काळ वेवस्थापन मळाचेर कन्सल्टन्सी करून आतां वेगळ्यावेगळ्या समाजीक चळवळींचो तो एक वांटो जाला. वेगळ्यावेगळ्या विशयांचेर बरयिल्ले ताचे 300 वर्यर लेख हेराल्ड आनी गोमन्तक टायम्स दिसाळ्यांनी आनी गोवन ॲब्जर्वर नेमाळ्यांत उजवाडाक आयल्यात.

तो आनी ताची सायकोलॉजिकल कावन्सलर बायल स्नेहलता पणजेच्या करंजळें वाठारांत रावतात. तांच्यो कम्प्यूटर इंजिनियर चलो युगेश, सून वेदा आनी नाती नीना आनी मीरा हीं अमेरिकेंत आसतात. वोवळां हें ताचें कोंकणी पुस्तक.

स्वीकाराचीं उत्तरा

भौ. मोहनदासमाम, भौ. वामनमाम, विश्व कोंकणी केंद्राचे हेर जाळवणदार आनी गोंयच्यान आनी कर्नाटकांतल्यान आयिले हेर मानेस्त, तुमकां सगल्यांक नमस्कार.

श्रीमती विमला वि. पै जीवन पुरस्कार दिवन म्हजो भौमान केल्या बद्दल विश्व कोंकणी केंद्राच्या जाळवणदारांक आनी खास करून भौ. मोहनदासमाम आनी भौ. वामनमाम हांगां म्हजे धन्यवाद, विश्व कोंकणी केंद्र जगांतले सगल्यांत व्हडले कोंकणीचे सूर्ति स्थान अशें म्हणर्चे पडलले, हांगां येतकच कोंकणी भास, संस्कृताय, दायज आनी आधुनिक तंत्रगिन्न्यानावरवीं कोंकणीची उदरगत चल्या हें पलोवन कोंकणी मलाचेर काम करपी आमच्या सारकेल्या जाण्टेल्यांचे हह्वें अभिमानान भरून येता. अश्या ह्या संस्थेकडल्यान म्हजो भोवमान घडून येवप हाच्या सारकेलो खोशयचो खीण आनीक ख्यंयचोच आसचो ना हें खात्रीन म्हणूं येता.

कोंकणी गोंयची राजभास आनी कोंकणीचे काम गोंयांत वेगवेगव्या मलांचेर चलता, पूण मंगळूरु विश्व कोंकणी केंद्राचें जितले काम चलता तितले गोंयांत ख्यंयच्याच सरकारी वा बिन सरकारी संस्थेकडल्यान जायना, बस्ति वामन शैगमामान कोंकणी खातीर केल्ले अभूतपूर्व काम आनी भौ. मोहनदासमामान व्हड मनान आनी सदळ हातान दिल्लो तेंको हींच हार्जी मुख्य कारणां, विश्व कोंकणी केंद्रांत चलिल्या कामाचो नियाळ करूक गेल्यार सबंद दीस लागतलो. तसो तो नियाळ करपाची गरजय ना, कारण तुमकां सगल्यांक हांगां

चलिल्या कामांविशीं खबर आसतले. म्हाका ज्यो गजाली चड म्हत्वाच्योश्यो दिसतात त्योच हांव हांगां नमूद करतां.

हांगां डिजिटायजेशन स्टुडिओ आसा तो कोंकणीच्या फुडाराच्या नदरेन चड म्हत्वाचो आनी हांगांच डेव्हलप जाल्लो कोंकणकृतर वापरुन सगल्या लिंपीनीं कोंकणीतले साहित्य सगल्या राज्यांनी मेळपाची व्यावस्था करू येता. तशेंच कोंकणी भाशेच्या वेगव्यावेगव्या शैलींचें आदान प्रदान करूक ओडियो पुस्तकां तयार करूक हो स्टुडियो खूब उपेणी पडललो. आमचें दायज आनी आमची संस्कृताय हांचेर ओडियो पुस्तकां आनी व्हिडियो काडून इंटरनेटा वरवीं सबंद जगांतल्या कोंकणी लोकांचे सांस्कृतिक एकीकरण (cultural integration) करूक हो स्टुडियो खूब म्हत्वाचें काम करूक शकता.

आनीक एक म्हत्वाचें उद्दिश्ट विश्व कोंकणी केंद्रान हातांत घेतलां तें कोंकणी उलोवपाच्या आनी बरोवपाच्या शैलींचें सर्वेक्षण करून आनी तातूंतल्यान एक भास एक संस्कृती, एक समाज घडोवपाचो प्रयत्न करप. हें काम अजून मेरेन खंयंच जावंक ना. अशेंच आनीक एक भोवमोलाचें काम म्हणल्यार वेगवेगव्या शिक्षणीक संस्थांनी कोंकणी भुरग्यांक कोट्यांनी रुपयांच्यो स्कोलरशिपी दिवपाचें काम. सगल्या समाजीक पावंड्यावेल्या भुरग्यांक दर वर्सा एकेकडेन हाडून तांकां कोंकणी भास, कोंकणी संस्कृताय, कोंकणी दायज, कोंकणी समाज, कोंकणी लोकांचे प्रसन आनी हेर गजालींची तांकां ओळख करून दिवप

हो भारी म्हत्वाचो प्रोग्राम ह्या केंद्रांत कितलीशींच वर्सा चलत आयला.

हांगा हांवे सामके थोडे प्रोग्राम नमूद केल्यात पूण आनीक खूबशें काम हांगां दिस- रात चलता. हे सगले प्रकल्प कल्पनेतल्यान कार्यरूपांत हाडप आनी कितलीशींच वर्सा चलत दवरप हें एकदम व्हड कार्य. मोहनदासमाम आनी वामनमाम हांच्या सारकेल्या कोंकणीच्या सेवकांक म्हजो प्रणाम आनी गोंयांत आनी महाराष्ट्रांत विश्व कोंकणी केंद्रा भशेन संस्था तांणी सुरु करच्यो आनी तांकां मंगळूरुच्या विश्व कोंकणी केंद्राच्यो शाखा म्हणच्यो अशें तांचेकडेन नमळायेचें मागणे.

कोंकणी लोक चार राज्यांनी वाटून गेल्यान एका राज्यांतल्या सर्वासादारण कोंकणी मनशाक दुसर्या राज्यांत भास, संस्कृताय, शिक्षण हाच्या मळार कोंकणीत किंतें चलता हें खबर आसताच अशें ना. देखून गोंयांत कोंकणीचो प्रवास खंय पावला हांचेर तुमकां थोडी म्हायती दिवप गरजेचें अशें हांव समजतां. एका काळार गोंयांत माचयेवल्यान मराठी आनी माचये सकयल कोंकणी उलोवपाची गोंयच्या हिंदूक सवय आशिल्ली. पूण आयज सगले कडेन माचयेर आनी माचये सकयल राजकी, समाजीक आनी साहित्यीक फुडारी कोंकणी उल्यतात. केरळ, तमिळनाडू, कर्नाटक, उत्तर भारत हांगाच्यान पोट भरपा खातीर येवपी मेस्त, प्लंबर, पेण्टर, भाजी आनी फळां विकपी हे सगले कोंकणी शिकतात आनी गोंयकारां कडेन कोंकणी उल्यतात. गेल्या धा वर्सात गोंयांत टी.व्ही. चॅनल सुरु जाल्यात. “गोवा न्यूजलायन” गोंयचें पयलें खबरां चॅनल

कोंकणींतल्यान सुरु जालें. मागीर सुरु जाल्ले “प्रुडंट मिडीया”, “गोवा 365” आनी हेर चॅनल मुख्येलपणान कोंकणींतल्यान कार्यक्रम चलयतात. आयज गोंयांत सुरु जाल्ले धा चॅनल आसात. तांतूले 8 कोंकणी, 1 मराठी आनी 1 इंग्लीश अशे आसात. गोंय विधानसभेंत गेल्लीं 2 वर्सा सभापती विधान सभेचें कामकाज कोंकणींतल्यान चलयतात.

गोंय सरकाराच्या विधानसभेंत गेल्लीं दोन वर्सा सभापती विधानसभेचें कामकाज कोंकणींतल्यान चलयतात. विधानसभेंत आमदार चडशे कोंकणींतल्यानच उल्यतात पूण थोडे आमदार फकत इंग्लिशींतल्यान उल्यतात.

गोंय सरकाराच्या राजभास विभागांत विंगड विंगड उतरावळी तयार करपाचें काम जाला. सरकारी कामां खातीर प्रशासकी उतरावळ, कायदे, नेम आनी न्यायीक बांदावळींत लागपी उतरावळ, पंचायत राज्यांत लागपी उतरावळ अश्यो तरांतरांच्यो उतरावळी हातूत आसपावतात. तर्शेच सरकारी अधिकारांयांक आनी कर्मचार्यांक कोंकणींतल्यान प्रशासन चलोवपा खातीर प्रशिक्षण दिवपाची येवजण्य सरकारान चालीक लायल्या. सरकारी कचेर्यांनी हेर भासां वांगडा कोंकणींतल्यान बोर्ड आसचे, रस्त्याचेर गांवांच्या नांवांचे बोर्ड कोंकणींतल्यान आसचे, सरकारी आमंत्रणां कोंकणींतल्यान छापर्चीं आनी पुलीस स्टेशनांनी कागाळी कोंकणींतल्यान बरोवन घेवच्यो असो गोंय सरकारान 2010 वर्सा आदेश काडला. हो आदेश सारखो चालीक लागूक ना. सरकारी प्रशासन पुराय इंग्लिशींतल्यान चलतां.

गोंय स्वतंत्र जायनाफुडे महाराष्ट्रवादी गोमंतक सरकारान सगले कडेन मराठी शाळा सुरु केल्यो. कोंकणीतल्यान एकूय सुरु केली ना. ख्रूबर्शी वर्सा गोंयच्या कोंकणी भाशा मंडळान सूरु केल्ली एकच कोंकणी शाळा चलताली. आयज सुमार 100 प्राथमिक शाळा चलता आनी सगल्या शाळांक सरकाराचो अर्थीक पालव मेळटा. हायस्कुलांनी तिसरी पास म्हण सुमार 75,000 भुरगीं कोंकणी विशय शिकतात. सगल्या सरकारी आनी गैर सरकारी कॉलेजांनी कोंकणी विशय शिकयतात. त्या भायर दर वर्सा सुमार 50 भुरगीं कोंकणीतल्यान गोवा युनिवर्सिटीत एम. ए. करतात.

गोंयांत कोंकणीतल्यान बऱ्या दर्जाचें साहित्य तयार जाता. दर वर्सा देवनागरी लिपीतल्यान सुमार 100 पुस्तकां छापून येतात.

‘सुनापरान्त’ हें कोंकणी दैनिक 28 वर्सा चलून हालींच बंद जालें. ‘भांगरभूय’ हें नवें कोंकणी दैनिक चार म्हयन्यां पयलीं सुरु जालां. ह्या दैनिकाची विक्री कायं मराठी दैनिकां परस चड आसा. नामनेचो नाटककार आनी लेखक पुंडलिक नायक हो ह्या दैनिकाचो संपादक आनी हांव ह्या दैनिकाचो मुद्रक आनी प्रकाशक आसां. हें दैनिक सुरु करपाक आमच्या पैकी कायं जाणांक ख्रूब कश्ट काडचे पडलें. दैनिक बेगीन चालू करात बेगीन चालू करात अशें म्हूण वामनमाम आमच्या फाटल्यान लागिल्यान आमचें काम चड नेटान फुडे गेलें अशें मानूक जाय.

गोंयांत चलिल्या कोंकणी शिक्षणाविशीं हांवे तुमकां सागलां. मॉडेल एजुकेशन सोसायटी हांचें भाटीकार मॉडेल हाय स्कूल गेलरी 80

वर्सा मडगांवांत शिक्षणाचो प्रसार करता. हांव सध्या हे सोसायटीचो आनी स्कुलाचो अध्यक्ष आसां. 2011 त इंग्लिशीत चलपी आमची प्राथमिक शाळा आमी कोंकणीत बदलली. आयज ते शाळें नर्सरीतल्यान चवथी मेरेन 400 भुरगीं शिकतात आनी गोंयातली ही सगल्यांत व्हडली कोंकणी प्राथमिक आनी पूर्व प्राथमिक शाळा. गोंयांत पाचवींतल्यान धावी मेरेन इंग्लिशीतल्यान शिक्षण चलता. कोंकणीतल्यान चवथी पास करून इंग्लिशीतल्यान पाचवेंतल्यान शिक्षण घेवपी भुरगीं एकदम बरे तरेन उदरगत करतात म्हण आवय-बापूय आता मानूक लागल्यात.

कोंकणीचें कार्य गैर सराकारी पावंड्यार कोंकणी विश्व केंद्रान चलयलां तशें सगल्या राज्यांनी चलूक जाय त्या खातीर वामनमाम आनी मोहनदासमामान फुडाकार घेवंक जाय. गोंय, महाराष्ट्रांतलो सिंधुदूर्ग जिल्हो आनी कारवार, कुमठा, होनावर ह्या वटारांनी आमी मदत करपाक तयार आसां. विश्व कोंकणी केंद्राच्या जाळवणदारांनी केलें काम कोंकणीच्या इतिहासात भांगराच्या अक्षरांनीं बरोवपा सारकें. तांच्या कार्यक फुडाराकूय बी ख्रूबयश मेळूं अशें हांव मागता.

श्रीमती विमला वि. पै जीवन पुरस्कार दिवन म्हजो भौमान केल्या बदल आनी म्हाका कोंकणीचे उदरगतीचेर कायं विचार सांगपाची संद दिल्ल्या बदल तुमकां आनीक एक फावट देव बरें करू म्हणून म्हजें भाशण सोपयतां.

देव बरें करूं

विश्व कॉकणी कैंड्र

मंगलूर, कर्नाटक

कॉकणीतले ज्येष्ठ कथाकार आनी कादंबरीकार

मानेस्तीण सुधा खरंगटे

हांका तांणी रचयिल्ले

कपयाळे

कॉकणी कादंबरी खातीर २०१६ वरसाचो

विमला पौ पै

विश्व कॉकणी साहित्य पुरस्कार

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI SAHITYA PURASKAR

भेटयता, आनी तांका सनद पत्र व यादस्तिका
आनी एक लाख रुपयांचे नगद राशी दीवन सम्मान करता

शनिवारा, डिसेंबर ३, २०१६

कॉकणी भासा आनी संस्कृती प्रतिष्ठान

KONKANI LANGUAGE AND CULTURAL FOUNDATION

WORLD KONKANI CENTRE, LOBO PRABHU NAGAR - KONKANI GAON, SHAKTI NAGAR, MANGALURU

सर्जनशील मनाचे उत्कर्के

कथा कशी बरोवची हाची बेस बरी देख घ्यायार सुधा खरंगटे हिंगेल्यो ह्यो कथा. सुधाबायन खूब उसरां बरोवपाक आरंब केलो. अशें आसुनूय तिच्यो कथा इतल्यो नक्सूद कशो उतरल्यो? ताचें कारण तिणे जरी पेन हातात घेवपाक कळाव केलो तरी तिचें सर्जनशील मन सतत कियाशील आशेल्लें. नवे अणभव टिपीत, नवे विचार आपणायन, नव्या बदलांचो सोद घेत आशिल्लें. तिचें मन सतत जागें दवरपाचें मोलादीक काम केलें तें निगेल्या वाचनान. अखंड आनी कांत वाचन तिचे गांठीक आशिल्ल्यान निगेल्या अणभवांक कथेचो आकार दिवप तिका शक्य जालें.

भुरगेपणांतले संस्कार, अणभव, विचार म्हळ्यार सर्जनशील कलाकाराले भांडवल. सान पिरायेचेर पळविल्ली बरी वायट सपनां धरून बरें वायट समजना अशो किशोर पिरायेवयल्या अणभवांनी लेखकाच्या मनांत खोल आनी अढळ अशी सुवात आडायिल्ली आसता. विचारांची प्रगल्भता वाडत वता तशें ह्या अणभवांक वेगळे परिमाण मेळ्टा. तांतुल्यान दर्जेदार साहित्य निर्माण जाता. ही प्रक्रिया सरासकट सगळ्याच लेखकांच्या वांद्याक येता. सुधाबायेच्या वांद्याक ती इल्ली उसरां आयली. पूण उसरां आयली तरी दुरुस्त आयली हांचें आमकां समादान आसा. ह्यो कथा निखल्यो वाचनीय न्हय तर चिनवेथक आनी मनाकाळजाक स्पर्श करपी आसा. सुधाबायन आपणे जिवीतभर जोडिल्या अणभवांचो आपरोस ह्या कथांतल्यान वाचकामेरेन पावयला.

लेखक जेन्ना दुसऱ्याचे अणभव आपले करता तेन्ना तो अटीक समज्ज जाता. लेखक जर दादलो आसलो जाल्यार बायलेच्या अंतरंगांत वचून बायल पात्राच्या निवेदनांतल्यान कथा बरोवन हें ताचेखातीर एक आक्हान थारता. प्रस्तूत लेखक बायलमनीस आसुनूय दादल्या पात्राक मुखेल पात्र

सुधा खरंगटे
SUDHA KHARANGATE

(ठळळांव्यत्तल्ल) करून तिणे कथा बरयल्यात, आनी त्यो भोव बन्यो उतरल्यात. तेचपरस चड म्हत्वाचे म्हळ्यार तिणे सान पिरायेच्या भुरग्याक ठळळांव्यत्तल्ल करून कथा बरयल्यात. भुरग्यांची मानसिकता बेस बरी समजून घेवन आनी भुरग्या-मनांत रिगून बरयिल्यो कथा अप्रतीम म्हणपाइतल्यो सुंदर आसात. अणभवांचे कक्षेंत रावन बरोवप सोरें. पूण अणभवांची कक्षा वलांठून बरोवप कठीण. तेखातीर दुसऱ्यांचे अणभव पयली आपले करचे पडटात. कार्लुश ही कथा लेखकान किरिस्तांव समाजांतल्या पात्रांकडेन आनी ते जीवनशेलीकडेन एकरूप जावन बरयल्या. नाजाल्यार तें निवेदन उकलायें वा अडेचें जावपाचें. लेखकान बरयिल्यो चडशो कथा वा म्हणूया सगळ्याच कथा, मध्यमवर्गीयांच्यो संवेदना प्रकर्जान मांडपी आसात. विशय सदचेच नासले तरी आगळे वेगळे न्हय. अशें आसुनूय कथा (दळज्जळज्जळज्ज) आदलेंच चाकोरीतली न्हय. विशय संवकळीचे शो दिसतात तरी तांतूत नाविन्य आसा. किंतें तरी वेगळे आसा. म्याम वर्गीयांचे गांवगिरे जिवीत तानूत पळोंवक मेळ्टा रासवळ कुटुंबां, आदलीं चवकेची घरां, तें मेळप मिसळप, एकमेकांले पापड - लोणचीं करप - हें आतां कावाभायरे जावपाक लागलां. सुधाबायल्या कथांनी तें चित्र जिंतें जिंवें करून आमच्या सामकार

दवरलां. ताका आमी उर्बेभरीत येवकार दिवपाक फावो.

गरजेभायर कथेक विस्तार दिवप ना ह्या पथ्याक सुधाबायेन बेस बरो पाळो दिला. 'कांय खीण.. भांगराळे' हे कथेंत सैमाचें वर्णन आयलां. वर्णन विस्तारान करपाक कथेंत वाव आशिल्लो. पूण कथेची जितली मागणी तितलेंच वर्णन आयिल्ल्यान कथा सुंदर जाल्या. कथांनी अनेक संघर्षाचेर उजवाड घाला. आवयन केल्ले चुकेची ख्यास्त तिका फावता अशें लेखपी पूत आनी मांयक समजून घेवन हुशारकायेन तांकां जोडून दवरपी सून, आवय बापूय अपघातांत मरतकच अमेरिकेंतल्यान गोंया पाविल्ले तांचे धुवेची आवतिकाय, घरच्यांनी मेंगो करून दवरिल्ल्या घोवाक कोणाक दुखयनासतना जाग्यार हाडपी बायल. अशे अनेक विशय घेवन बरयिल्ल्या कथांचें खाशेलेंपण म्हळ्यार संघर्ष उबो करतां करतां अखेरेक नाव्यपूर्ण कलाटणी दिवन वाचकाच्या दोळ्यांत टच्च करून खोशयेचें दूख काडपाक लावपाची लेखकाची कलाशी.

भुरग्यांची निश्पाप मानसिकताय, किशोर पिरायेवयली निकतीच येवंक लागिल्ली जाण, तरणेपणांतली चंचलताय, युवा-युवतींची सपनाळी पिराय, घोव-बायलांची घुस्मट, जाणेपणांतले एकसुरेपण - सुधाबायचे नदरेतल्यान कांयच सुटूक ना. कथेंतले प्रत्येक पात्र आनी जणेक घडणूक मनाक पटपासारकी. 'काणी एका राधाची' ही एकच कथा कलात्मक पांवद्यार वयर सरता

देखून तिका हांव फशिल्ली कथा म्हणीन. पूण हेर सगळ्यो कथा उजव्यो. 'हळदकुकूम' ही एकच शोकान्त कथा सोडल्यार हेर सगळ्यो कथा सुखान्त. प्रत्येक कथेची अखेर मनाक आनंद दिवपी. मराठींत व. पु. काळे नावाचो नावाजतो लेखक जावन गेलो. ताणे मध्यमवर्गियांच्या जिविताचेर काळजाक हात घालपी कथा बरयल्यो. सुधाबायल्यो कथा तितल्योच मनभुलवण्यो. कूसभर सरसच म्हणीन.

ही लेखक भुरगेमन उकतायता तेन्ना चड फुलून येता. भुरग्यांचें मन पारखुपाची कलाशी लेखकाकडेन आसा. जाण्ठी सहजतायेन उलोवन वतात ताचो भुरग्या-मनाचेर कसो परिणाम जाता तें दाखोवपी सुंदर कथा हांगा आसात. देखीक 'सावत्र आवय', 'जादू' वा 'पोसकों' ह्यो कथा भुरग्यांची मानसिकताय समजून घेवनच बरयल्यात म्हणपाचें जाणवता. सपनांत शेणपी आनी कल्पनेंत रमपी 'तनरी' लेखकान खूब बरी उबी केल्या. 'आल्टड-पलतड' कथेंत इतलें सुंदर वातावरण निर्माण केलां. अमेरिकेच्यान गोंयांतल्या गांवघरा येतकच जणेके गजालीक विटपी चली उबी करतनाच दोन संस्कृतायांमदलो फरक लेखकान भोव फिशालकायेन दाखयला. जिणे-अणभवांनी समृद्ध अशी लेखकच अशो कथा बरोंवक शकता. सुधाबायल्यो ह्यो कथा वाचकाक मानवतल्यो, भावतल्यो हाचो म्हाका पुराय भरवंसो आसा.

-दामोदर मावजो

स्वीकाराचीं उत्रां

भी अद्यक्ष, कोंकणी भास आनी संस्कृती प्रतिष्ठान (री) हांकां भोव आदराचो आनी मायेमोगाचो नमस्कार.

म्होल्या 'कपयाळे' ह्या कथांझेत्याक "श्रीमती विमला व्ही पै विष्व कोंकणी साहित्य पुस्तकार २०१६" हो फावो जाला. हें वाचून मन खोशयेन भरून आयले. मनाक दिसले, जें किंते म्हज्या हातान लिखाण जालां ताचें सार्थक जाले. मोशा नमळायेन हांव हो पुस्तकार मानून घेतल्याचें हांव तुमकां कळीत करतां.

इनल्या प्रतिष्ठेचो हो पुस्तकार कोंकणी साहित्या खानीर दवरपी भी. मोहनदास पै हांचो आपल्या आवयविशीचो मोग आनी होडवीक जाववता, तशेंच तांचो आपल्या आवयभास कोंकणीचो मोग आनी कोंकणी साहित्यविशीचो तळमळ जाणवता. तांची नुस्त करत तितली थोडी. हांव तांकां मनाकाळजा सावन दिनवासतां.

ल्हानपणासावन म्हाका पुस्तकां वाचपाचें पिशें. हाताक मेळटा तें पुस्तक वाचून काडपाची संवय. घरांतल्या सगल्या मनशांक पुस्तकांचो मोग. ह्या कारणान बरी-बरी पुस्तकां घरांत येवची. ती वाचपाक मेळची. वाचूक मेळटाळी ती चडशी पुस्तकां मराठी. थोडी भोव इंग्लीश. पूण मराठीनले खांडकर, शिरवाडकर, फडके, पु.ल. देशपांडे सारखे लेखक वाचूक मेळताले. तांतुल्यान म्हाका दिसता हांवेय किंतेय बरोंवरचे हो हावेस मनांत जागो जालो. नेत्रा मराठी कथा बरोंवक लागले. 'माहेर' ह्या मराठी मासिकांत म्हजी कथा छापून आयली तेन्ना मनाक आत्मविश्वास आयलो. मराठीबरोबर कोंकणी साहित्य वाचूक मेळळे. चंद्रकांत केणी, उदयबाब, भाई मावजो, पुंडलीक नायक, सैलबाब तशेंच शीलाबाय, भीनाबाय, जयमालाबाय, जयंतीबाय, मायाबाय अशा खूबजाणांचे साहित्य वाचले. मागीर दिसले, म्हज्याय हातान आवयभाशीची किंतेय सेवा घडची.

सुर्वेक भुरग्यां खातीर बरोंवक लागले. तांतुल्या 'काणी एका सुण्याची' ह्या पुस्तकाक साहित्य अकादमीचो बालसाहित्य पुस्तकार फावो जालो. उमेद वाडली. मागीर कथाय बरोंवक लागले. संवसारांत पडतकच संवसारांतली कर्तव्या पयली, भुरग्याविशीची कर्तव्या पयली. उरिल्या वेळांत घरचे पुस्तकांचे दुकान सांबाळ्य. हांतूत दीस उजवाडून रात केन्ना जाता समजपच ना.

पूण किंतेय आयकले, पळ्यले, जांव काळजाक रोमसारखी घडणूक घडली, वा कोणाचीय खोसदिणी खबर आयकली तर ताचेर कथा बरयन दिसप, बरे कथाबीज मेळतकच केन्ना बरोंवक बसले की ती कथा खट कशी म्हज्या मानगुटेर बसताली. मागीर ती पुराय जायसर म्हाका थार नासतालो. अशी दोन म्हयन्यांतलयान बी एखादी कथा बरोवन जाताली.

अकस्मात म्हजे जीर्णेंत एक घडणूक घडली. हांव आनी म्हजो घरकार पणजे वतना आमच्या गाडयेक अपघात जालो. तांतून म्हजो उजवो पांय कितलेकडेन हाडां फँक्यर जावन मोडलो. देड-दोन वसां हांतुणार उरले.

म्हजे पांयाखातीर जो 'श्राप' तें म्हज्या लिखाण खानीर 'वरदान' थारले. ह्या कालांत मनातळांत आशिल्यो म्हज्यो खूबशो कथा बरोवन जाल्यो. सुनापरान्त दिसाळे, जाग आनी बिम्ब ही म्हयन्याळी, दिवाळी अंक हांतुल्यान छापून येवंक लागल्यो. म्हज्या बरे मागतल्यांनी फोन करून, केन्ना कार्ड घालून कथा बन्यो जाल्यात; अशेंच बरयत राव म्हणून म्हाका उर्बा दिली. म्हाका मार्गदर्शन केले. प्रोत्साहन दिले. 'आतां तुजो कथांझेलो येवंक जाय' म्हणून जागयले. मनाक खूब उमेद आयली. 'अस्मिताय प्रतिष्ठान - मडगांव' हे संस्थेन 'कपयाळे' हो म्हजो पयलो कथांझेलो उजवाडायलो. आनी फाटोफाट संजना पल्किकेशन - सांगें, गोंय ह्या संस्थेन 'वतांतले चात्रें' हो म्हजो

दुसरो कथांझेलो उजवाडायलो. ह्या दोनय संस्थांनी म्हाका सदाकाळ आपल्या उपकारांत दवरलां.

म्हाका आवडिल्या म्हज्या कथांची एक-एक कपी पुंजावन हांवें 'कपयाळे' गांठायले आनी मांडले. अस्मिताय प्रतिष्ठान सारखे प्रतिष्ठित संस्थेन म्हजों हें कपयाळे सुंदर पुस्तकाच्या रुपान शिंवलें आनी आतां तर श्रीमती विमला व्ही पै विश्व कोंकणी साहित्य पुरस्कार कपयाळ्याक फावो जाला.

म्हाका दिसता हो पुरस्कार खरेपणी म्हजो न्हंयच! जाणी जाणी म्हाका मार्गदर्शन केलां, उर्बा दिल्या,

प्रोत्साहीत केलां, इतले उसरां जाणटेपणांत बरोंवक लागून दोन कथांझेले काडले म्हणून म्हजें कौतूक केलां तांची नांवां हांगा बरयना, ती म्हजे काळजार कोरगंतिल्ली आसात. मनाकाळजासावन हांव हो पुरस्कार तांकां ओंपतां.

तुमकां सगळ्यांक देव बरें करूं.

- सुधा खरंगटे.

विश्व कॉंकणी केंद्र

मंगलुरु, कर्नाटक

कॉंकणीतले ज्येष्ठ कवी
मानेस्त मेल्विन रोडिंगस

हांका तांणी रवरिल्ले

देवी निन्कासी

कॉंकणी कवितां झेल्या खातीर २०१६ वरसाचे

विमला वी पै

विश्व कॉंकणी कविता कृती पुरस्कार

VIMALA V PAI VISHWA KONKANI POETRY AWARD

प्रेट्यता, आमी तांका सनद पत्र व यादस्तिका

आनी एक लाख रुपयांचे नगद गशी दीवन सम्मान करता

शनिवार, डिसेंबर ३, २०१६

कॉंकणी भास आनी संरक्षती प्रतिष्ठान

KONKANI LANGUAGE AND CULTURAL FOUNDATION

WORLD KONKANI CENTRE, LOBO PRABHU NAGAR - KONKANI GAON, SHAKTI NAGAR, MANGALURU

पिशोपणाचो अर्थ सोधचें प्रेतन

कविता म्हळ्यार कितें? म्हळ्येविशीं आमकीच स्पृश्ट परिभाषा ना तरी, एक कविता किरलूंक एक निर्धिश्ट घडीत कारण म्हळ्यें नेगारूंक जायना. ह्या संग्रहांतली पयली कविता 'जुगू जुगू जगत' किरलूंक कारण कविचो ईश्ट, कलाकार जगदीश अमुंजेच्या अकालीक मरणाची खबर.

कविच्या पयल्या तीन कविता संग्रहांचे फोर सजयिल्लो जगत, कवीक बोव मोगाचो. ताच्या खासगी जिणवेच्या कश्टां-संकश्टांची कवीक लागशिल्यान खबर आसुंयेता. देकून ताच्या मरणाचे खबरेन कवी अस्वस्थ जाता. आनी ही अस्वस्थकाय कवीक खंयच्या हंताक व्हरन पावयता म्हळ्यार आपणा इतल्याक जुगू जुगू पर्यण करून आसची रैल गाडी, अस्कत पाकव्यांच्या बळार उबचें पिसोळें, घडाय घालल्या केंळब्या बोंडिये थावन झाडचें फुल – सगळे जगताच्या मरणानंच जालां वा ह्या सर्व गजालीक संबंध आसा म्हण पात्येवच्या परयांत.

पूण कविच्या इश्टाच्या अकालीक मरणाक आनी रैल गाडियेच्या जुगू जुगू पर्यणाक, पाकव्यां धयरान उबच्या पिसोळ्याक आनी घडाय घालच्या केंळब्याक कांदीच संबंध ना. तें तांचें सदांचें काम आनी तांणी तें प्रकृतेच्या नेमापरी केलां. तशें पळेवंक गेल्यार मनशा जिवितांत मरण सयत निश्चित – प्रकृतेचें नेम म्हणुंयेता. पूण हांगासर कवीन कित्याक आपल्या इश्टाच्या मरणाक, ह्या सदांच्या घडितां संगंगी गांटायलां म्हण वरवन पळेवंचें – एक साहित्याचो विद्यार्थी जावन आसकेचो विशय जाता. हांवें पार्किल्ल्या पर्माणे मेल्विनाच्यो ह्या संग्रहांतल्यो आनी हाच्या आदल्या संग्रहांतल्यो चडावत कविता ह्याच सुरुपाच्यो. ताच्यो चडावत कविता एका निर्धिश्ट घडिताथावन किरलतात आनी भोंवारांतलीं हेर रुपणीं सांगाता घेवन भूय पडतात. आनी हे प्रक्रियेंत कवीक कितलेश्यो घडियो, दीस, म्हण्यने वा वरसांच अस्वस्थकायेंत कश्टूंक पडलां आसतलें.

मेल्विन रोड्रिग्युज
MELVYN RODRIGUES

मेल्विनाच्यो चडावत कविता असल्या विपरीत अस्वस्थकायेंत जल्मतात देकून त्यो वाचप्यांकी अस्वस्थ करतात. 'जुगू जुगू जगत' असलीच एक कविता.

आतां हांगासर एक घुस्पड उबी जावंक पुरो – जरी जगत मेल्विनाचो खास ईश्ट न्हय जाल्लो तर कवी थंय ह्या स्थराची अस्वस्थता येती? रैल गाडी, पिसोळें आनी बोंडिये फुलांत इश्टाच्या मरणाचीच रुपणीं दिसतीं? जगत ईश्ट कविचो तर जगत कोण म्हणच कळीत नातलेल्या वाचप्याक हे कवितेन कित्याक धोशिजे?

ह्या सर्व सवालांक जाप – इश्टागत खासगी जावंक पुरो, पूण मरण खासगी न्हय! देकून हे कवितेचें शीर्षक जगत तरी केंद्र जगत न्हय – मरण! आनी मरण म्हळ्याकेंद्र गजालीक आनी पाकव्या धयरार उबच्या पिसोळ्याक, बोंडियेथावन झाडच्या बोंडिये फुलाक बोव लागशिल्लो गांच आसा. देकून हे कवितेच्या संदर्भारै रैल गाडी, पिसोळें आनी बोंडिये फुल जगताची रुपणीं न्हय, मरणाची रुपणीं जावन वाचप्याक धोसतात, अस्वस्थ करतात. हांगा मरण एक आकेर न्हय, सुरवात म्हणच्याक गोवाय – नवो जीव पाणे केळी.

देकून कवी जाल्ल्याक खंयचेंय घडीत फकत खासगी न्हय.

ही जाली मेल्विनाच्या काव्याची एक कूस. ही कूस घट करूंक ह्याच कविता संग्रहांतली आन्येक

कविना दाकलो जावन दिवची तर - 'तूं आसल्यार'. हे कवितेंत कविचो मोग आनी एकसुरपण केंद्र विशय न्हय, बगर मरणाच.

आदल्या वरसा काती जालों
आयतो गांव मात्येंत पुरुंक
संसार सगळो भेष्टो पोकोळ
जेन्नां तूं - गो लागी आसना.

आनां मेल्विनाच्या काव्यांतली दुसरी कूस, देवी निनकासी कवितेचे सावळेत पार्किंजाय.

संसारभर खबर जाल्ल्या मंगळुरांतल्या पब एव्याकाक आनी कवीक, तो फकत मंगळुरांत जियेता म्हणेचं सोडल्यार, हेर कसलोच संबंध ना. मार खेल्ल्या चलियां पयकी कवीक लागशिलीं कोणी नांत. तरी कवी किन्याक मंगळुरची चली जाता आनी बियरिची देवी, निनकासिलार्गी फिर्याद घेवन वेता? जगत कविचो ईश्ट देकून ताच्या मरणाचे खबरेन कवीक अस्वस्थ केलो. पब्बांत हल्ल्याक बली जाल्ल्यो चलियो कोणी कविच्या वोळकिच्यो न्हय तरी कित्याक तो क्रोधान पेटता? अस्वस्थ जाता आनी म्हणता -

पीट खो-न्यान मोळल्ल्यावी,
हांकांय तूं मोळून सोड
किन्याक म्हळ्यार कवी एक सामाजीक जीवी. देकून कवी जाल्ल्याक खंयचेय घडीत परकी न्हय.

कवी मेल्विनाचो हो पांचवो कविता संग्रह. 'प्रकृतिचो पास' ह्या कविता संग्रहाक साहित्य अकाडेमी प्रशसनी फावो जाल्या उपरांत फायस जांवचो पयलो कविता संग्रह.

मल्विनाच्या पयल्या दोन कविता संग्रहांनी (मोगापेळो आनी फिनां) एक गूण आसलो तर उपरांतल्या दोन कविता संग्रहांनी (वाट आनी प्रकृतिचो पास) अन्वोच गूण आसलो. पयल्या दोन कविता संग्रहांचें थळ मंगळूर आसलें तर उपरांतल्या दोन कविता संग्रहांचें थळ गल्फ आसलें. 'वाट' कविता संग्रहांतल्यो 'हो रेवेन', 'तेलाचो वेपार',

'झुज' आनी हेर कविता, 'प्रकृतिचो पास' कविता संग्रहांतल्यो 'दुबाय गोल्डसूबे' आनी हेर कविता - खाडियेच्या गांवांत रावून मंगळुराचो नियाळ करच्यो कविता. आतां ह्या कविता संग्रहाचें थळ मंगळूर दिसून येता तरी हांतल्यो चडावत कविता मंगळुरी थळार रावून संसाराचें दर्शन दिवच्यो कविता. हो मेल्विनाच्या कवितेंचो तिसरो पांवडो. ह्या पांवद्वाक एक सादो दाकलो दिवचो तर, जेन्नां मंगळुरांत पब्बांत चलियांचेर हल्लो जाता, कवी सुभैरियन जनांगाची बियरिची देवी, निनकासी लागी फिर्याद घेवन वेता शिवाय थळीय देविंच्या पांयांक पडना. ह्या संग्रहांतल्यो चडावत कविता मंगळुरच्या भोंवारांत फाटल्या वरसांनी जाल्ल्या वाडावर्णीक संवादी जावन बरयल्यात. देकून सहजपणी पब एव्याक, कसाय कायदो, परिसर, भृशदाचार - कवितेंनी केंद्र विशय जावन आयल्यात. पूण कवितेंची दीश्ट फकत मंगळुरचे मात्येक सीमीत उरुंक ना. दाकल्याक 'उजवाडाचो काळोक' हे कवितेंत लाभांचें दर्शन पळवल्यार -

सगळो उजवाड
ताणे काळोक केलो
उजवाडाच्या देवाक सयत
मांकड केलो

मेल्विनाच्या काव्याचो आन्येक मुकेल गूण - ताचे कवितेत प्राप्त जांवचें दर्शन. ह्या संग्रहांतल्या चडावत कवितेंनी तें प्राप्त जांवचें आकेरीक. हांगासर वयर उल्लेक केल्ल्यो तीन कविता - 'जुगू जुगू जगत', 'तूं आसल्यार', 'उजवाडाचो काळोक' आनी 'विकून वचून सूबे' बारिकायेन पळवल्यार आकरेच्या वोळिनी कवितेचो केंद्र आनी कवितेचें दर्शन जाता. दाकल्याक 'विकून वचून सूबे' कवितेच्यो आकेरिच्यो वोळी पळवच्यो जाल्यार -

विकून गेले अशेय तुमी
जेंजो बाजरांत आंबे
पार तुमची अशी चिंवल्यार
आत्मो लेगून सूबे

आतां, मेल्विनाच्या फाटल्या चार कविता संग्रहांनी आनी ह्या संग्रहांत आयिल्लीं सामकीरुपां आनी तांतूं जाल्ली वाडावळ पारकूंक एक दाकलो घेंवचो जात्यार, 'मोगापेळो' कविता संग्रहांत आयिल्ले उम्याचे रूप, ह्या कविता संग्रहांत आयिल्ल्या उम्या रूपा समोर दवरिजे पडता.

जिवितांत
खंयचेय चलियेक
हावें उमो दिल्लोना
देकून
जिवितांत
उमे दीवंक आशेंवच्या
चलियांक
एप बरी खबर
आज
हांव मेल्या उपरांत
म्हजे वोंट
म्यूसियमांत आसतले.

आतां, ह्या जम्यांतल्या 'उमो' कवितेंत आयिल्ले रूप पळ्या:

म्हाका जलोवंक
फकत तुजे वोंट पुरो म्हळ्ळें
आजच कळ्ळें!

आतां, 'प्रकृतिचो पास' कविता जम्यांतले उम्याचे रूप पळ्या :

एक उमो दी म्हाका
मोल ताचें आसूं कितलेय
म्हजो मोग दिवच्या तितलेय
हावें दिलो उमो ताका

सांगून वारजीक करचें नाका
काव्यारूप पारकूंक हो फकत एक सरळ दाकलो
मात. पूण मेल्विनाच्या काव्यांत गोरुं आनी मरण
फाटल्या च्यार कविता संग्रहां पासून ह्या संग्रहा
परयांत एक रूप घेवन वाडून आयिल्ली रीत कितली

अनन्य म्हण खोलायेची तपासणी करिजाय तर 'फिता' पुस्तकांतली 'गोरवाचें रडणे' आनी ह्या संग्रहांतली 'दूध सुकल्लीं गोरवा' कविता एका समोर एक दवरिजे पडतात.

दोनी कविता धार्मिक पात्येणेंक लागून दणसुंच्या गोरवांच्या वळवळ्यांचेर आसात तरी, कवितें जांवचें गोरवांचें दर्शन पयल्या थावन दुसरे कवितेक अतव्याच रुपाचें.

'गोरवांचें रडणे' कवितेंत तांच्या गोट्यांत जल्मल्ल्या जेजूक सारको सत्कार करूंक जालो ना म्हळ्ळ्या अप्राधी मनोभावान गोरवां करगतात तर, 'दूध सुकल्लीं गोरवा' कवितेंतलीं गोरवा समाजेन नेगारलां देकून दयेमरणा खातीर देवाकच परातीतात. पूण दोनी कवितेंनी गोरवांच्या असल्या एका असहायक परिस्थितेक कारण कोण? धार्मिक पात्येणेन कुरडी जाल्ली समाज. जेजूक आनी गायक देव केल्लो धर्म. पूण 'गोरवांचें रडणे' कवितेचें दर्शन व्यंग्यांत आसा तर, 'दूध सुकल्लीं गोरवा' कवितेचें दर्शन आक्रोशांत आसा.

देवा धाडरे कोणाक तरी
दये मरण दिवच्याक

संतत आळवून गेल्यार, हांकां
मेळचेंना शेणय खांवच्याक !

हे दाकले दीवन हांव किंते सांगूंक सोधतां म्हळ्यार, प्रस्तुत संग्रहांतल्या चडावत कवितेंनी कवी समाजीक साक्षेजाग जाला देकून कविता आक्रोशाचें दर्शन दितात. आन्येक दाकलो दिवचो तर -

शाळेंत कोंकणी शिका म्हणच्या फिरणी पुता
इंगलिष शिकचें भुरगें कित्याक तुजें बदलना?
विकून वचून सूंबे', 'नवे उपदेस', 'बोल्कांव' -
असलोच सामाजीक आक्रोशा भरून आसच्यो
कविता. ह्या आदल्या संग्रहांनी (वाट, प्रकृतिचो
पास) सामाजीक आक्रोशा नातलोच म्हण न्हय,
खंडीत आसलो. थोळ्या मोव स्थरार. दाकल्याक

'प्रकृतिचो पास' कविता संग्रहांतली कविता
'मारश्यासाचें मागणे' पळ्यल्यार -

कृष्ण देवा फुंकरे मुरली
फुलू अस्कत थाना
वाश्यांत लेगून व्हाळूं गाणे
थलूं दुबळी मना.

देवाकच पिरलूक फुंकूक विनती करचेंय सामाजीक
आकोशाचें रूपच.

ह्या संसारांत मरण मात एक सत. देकून हेर
संग्रहांपरी मेल्विनाच्या ह्याय संग्रहांत मरण
सुर्वेथावन आकेर परयांत येता. पयली कविता 'जुगू
जुगू जगत' मरणविश्यांत आसा तर, आकेरिच्या
गङ्गलाची वोळ सयत मरणांत संपता.

आसात जाल्यार दिया थोडी
मायामोगाळ उत्तरां
मरचे आदी आयकून वचूं
तुमचो मेल्विन गकता.

हें फकत काकताळीय न्हय. कारण 'दूध सुकल्ली
गोरवा' कवितेंत सयत मरण दर्शन दिता.

पुण एक गजाल हांगासर बारीकायेन पार्किंजे पडता.
'दूध सुकल्ली गोरवा' आनी 'गङ्गल' ह्या दोनी
कवितेनी जांवचें मरणाचें दर्शन आनी 'जुगू
जगत' आनी 'रुकाची सोवली' ह्या कवितेनी जांवचें
मरणाचें दर्शन एके रितिचें न्हय.

'जुगू जुगू जगत' आनी 'रुकाची सोवली' ह्या दोनी
कवितेनी पिसोळी आसात आनी दोनी कवितेनी
पिसोळ्यांच्या अस्कत पाकव्यांचें रूप आसा. पूण
दोनी कविता आशावादी दर्शन दीवन संपतात. 'जुगू
जुगू जगत' कवितेंत केळ्यां रूपार आनी 'रुकाची
सोवली' कवितेंत तंत्यारुपार नवेजीव उल्तेता.

पुण ह्या आशावादी दर्शनाक व्यतिरिक्त म्हळ्येपरी
'दूध सुकल्ली गोरवा' आनी 'गङ्गल' कवितेनी मरण
असहायकतेन भरललें निराशी आकोशाचें दर्शन
दिता. पूण ह्या संग्रहांतल्या ह्या दोनी दर्शनां प्राप्त
विपरीत रूपाचें मरणाचें दर्शन 'फिता' कविता

संग्रहांत मरणाक येवकार कवितेंत आयिल्ले
आसा-

नाका आनी गळाय करूंक
भितर सर मरणा
तूंय तांचे मेळीत घुसलांय
आतां मरचें करैंक कळना

मेल्विनाच्यो कविता अध्ययन करतेल्यांक आदल्या
आनी आतांच्या संग्रहांत आसचे मोगाचे, मरणाचे
आनी नव्या जिवाचे विशय बोव गरजेचे थारतीत
म्हण म्हजो अंदाज. जांव कविता वा हेर खंयचेय
बरप काळासांगाता संवाद चालू दवरिना तर तांतूं
जीव ना म्हण म्हजी अभिप्राय. आनी मेल्विनाच्या
कवितेंत जायते प्रबंध बरव्येत असले जायते संकीर्ण
विशय आसात मात न्हय, सामाजीक स्थगर
संसाराच्या खंयच्याकी कोनशांत मनशापणाचेर
जांवचे हल्ले आपले करताना, आपणाच्यो खासगी
दुकी वाचप्याक तशें साहित्याच्या विद्यार्थीक परकी
जायनातलेपरी संयम सांबाळून कवितेंत फिलार
करची अप्रतीम शाथी मेल्विनाक आसा. ह्या
जम्यांतल्या कवितेंचे थळ मंगळूर व्हय तरी, हर
कवितेन आकेरीक दिवचें दर्शन मनशाकुळाचें.
इतलें मेल्विन बन्यान जाणा आनी ताच्यो कविता
फाटल्या तीस वरसां पासून लागशिल्यान पाटलाव
करून आसच्यो हांव जाणा. देकून तो म्हणता -

पिश्यान सजयिल्ल्या

पिसांतुर उत्तरांचेर

वाचपी पिशो जातले

पिशोपणाचो अर्थ

नव्यान सोधचो पडतलो.

मेल्विनाच्या कवितेंक राकून रावून नव्यान अर्थ
सोधच्या म्हजे तसलयांचें भिरैं वाडुंदी म्हण म्हजें
मागणें.

-एच्येम, पेरनाल

स्वीकाराचीं उत्रां

मोगाळ कोंकणी बंदवांने,

म्हज्या ल्हानपणार आमच्या घरच्या रांदपाकुडांत एक शिंके आसल्ले. रातीं जेवणा उपरांत म्हजी आवय उरल्ली निसत्याची कडी, दूध आनी थोडेफावटीं नारलाचें वोळे ह्या शिंक्याचेर दवरताली – जरल्यांनी, हुंद्रांनी या माज्जान खावंक नजो म्हळ्या इराद्यान. पूण कांय थोड्या संदर्भांनी आमी भुरांी, कदेल दवरन, वयर चडून शिंक्या वयल्या नारलाच्या वोळ्याक घास मारताल्यांव. आज तसलोच एक अनभोग म्हाका जाते आसा. म्हज्याच घरच्या म्हळ्यार विश्व कोंकणी केंद्राच्या शिंक्यावयल्या पुरस्काराच्या वोळ्याक हांवे घास घाला. तुमकां हैं सारके न्हय म्हणून भोगूक पुरो. पूण म्हाका मात्र खुशी खुशी खुशी जाते आसा.

म्हज्या दफ्तरांत आख्खो दीस काम केल्या उपरांत सांजेर घरा पावताना मनाक तशें काळजाक सूख भोगता. तशें म्हाका सूख दिंवचें आन्येक घर आसा. तें म्हळ्यार विश्व कोंकणी केंद्र. आख्ख्या कोंकणी समाजाक सांगाता तांडून वृसंक बस्ती मामा थय आसची हजार हस्तिंची शक्ती, कोंकणी समाजाच्या फुडारक उपकाराक पडचे तसलीं योजनां मांडून हाडुंक, म्हजो भाव म्हणून सभार जणांनी लेकच्या गुरु बाळीगाक आसचो दिण्यावो, अखंड कोंकणी समाजाक बांधून हाडुंक टी. वी. मोहनदास पै मामान वोतची प्रेरणेची झर आनी उपरांत प्रदीप सर, मेगेलो इष्ट वेंकटेश बाळीगा तशें जायत्या हेर महंतांनी सांगाता मेळून करचो वावर पळेताना, आख्खी कोंकणी समाज पोर्तुगेजांच्या कर्तुबांक बली जावंक नातल्ली जाल्यार, धर्माक लागून फासळून वचनातल्ली जाल्यार कितलें बरें आसतें अशें म्हाका भोगता आनी कोणेंय म्हाका हांव सारस्वतांचो' म्हणून वोलायिल्या वेळार, म्हज्या पणजाच्या पणजाचो उडास येवन आंगार आबोलीं फुलतात.

ह्या पुरस्कारा फाटल्यान म्हजो स्वार्थ सयत

मिसळला. थोड्या वर्सा फाटीं, कविता ट्रस्टाच्या वावाविशीं टी. वी. मोहनदास पै मामालांगी हांव उलयिल्या वेळार, 'कविता शेतांत विशेस वावर केल्ले व्यक्तीक हरयेका वर्सा कविता ट्रस्टा मारीफात रुपय एक लाख' दिवचो प्रस्ताप ताणे म्हज्या मुकार दवरलो. पूण आमी कविता ट्रस्टा मारीफात ल्हान आव्याजाची एक प्रशस्ती फाटल्या सभार वर्सा थावन दितांव जाल्यान, तसली आन्येक प्रशस्ती दिवच्याक म्हजें मन आयकलें ना आनी हो प्रस्ताप विश्व कोंकणी केंद्राक हातांतर करिजाय पडलो. हांवें जर, टिविएम्माचो प्रस्ताप मांडून घेतल्लो जाल्यार, हांव कविता ट्रस्टाचो अध्यक्ष ट्रस्टी देकून, आज म्हाका ही प्रशस्ती मेळतीना.

एवरशैन प्रकाशनान पर्गट करून विमर्शक तशें लेखक एच्येम पेरनाळान फुडलद उतरां बरयिल्या म्हज्या 'देवी निनकासी' कविता संग्रहा खातीर ही प्रशस्ती फावो जाल्या. देवी निनकासी सुमेरियन पुराणांतली बियरिची देवी. संसाराच्या हान्येका देशाच्या पुराण काणियांनी सोऱ्याक समर्पिल्ले देव आसात. भारतांतर्य आसात. पूण देवी निनकासिच्या पयलें तसलो एक देव या देवी आसल्ली म्हळ्याक गोवायो मेळनांत. बियर या सोरो, मनशाच्ये (सु)संस्कृतेच्यो कुरवो. युफ्रेटीस आनी टैग्रीस नंयांच्या उदकाबरी बियर पियेल्यार जिवीत फुलता म्हळी समजणी तवळची आसल्ली.

आतां मंगळूरचें 'पब एंट्व्याक' पळेयां. ह्या हल्ल्या फाटल्यान चलियो बियर पियेतात म्हळ्यें प्रमुख कारण आसल्ले. त्या देकून तांचेर हल्लो चल्लो. कोणालांगी ह्या चलियांनी तांचे कष्ट, हाल-हवाल सांगचे? भारताच्या देवांचेर तांकां पात्येणी उरुंक ना. कित्याक ह्या सर्वय देवांक, संस्कृतेच्या दल्लाळिंनी मोलाक घेवन जालां. त्यादेकून ह्यो चलियो, सुमेरियन देवी निनकासिलांगी मागणें करुंक वेतात आनी बियर पियेवंक सोड म्हण परातितात.

ह्या पुस्तकांत वेवेगळ्या जिन्साच्यो जायत्यो कविता

आसात. सांप्रदायीक तशें आधुनीक कविते मध्यें
आपलीच एक वाट रुता करून आज म्हजी कविता
चमकून आसा अशें म्हाका भोगता. साहित्याच्या
पांवऱ्यार म्हज्यो कविता खंय रावतात म्हणून तुमीच
वाच्यांनी सांगजाय. विश्व कोंकणी केंद्राच्या
पुरस्कार समितीक म्हजें पुस्तक प्रशस्तेक योग्य
म्हणून दिसल्ल्याक विश्व कोंकणी केंद्राच्या
कार्भा-यांक तशें पुरस्कार समितिच्या वांगऱ्यांक
हांव देव बरें करूं म्हणतां.

आज आमी बरेपण आनी वायटा मध्यें फरक करूंक
कळनासतां कष्टून आसांव. म्हजी कविता ह्या
कष्टांतल्यान परिहार जोडच्याक तवळ तवळ म्हज्या
अंतस्कर्नाची सोधनां करयता. हांवें जोडचो परिहार
चडीत संदर्भानी अस्पष्ट आसता. तशें पळेवंक
गेल्यार नीज कविताय अस्पष्ट स्वपणांचे रूप

कोण्णा. ताका स्पष्टाताय दीवंक वेचेय सारके म्हण
म्हाका भोगता. ज्ये अस्पष्टतायेत हांव स्वता म्हाका
धरून हेरांक समाधान दीवंक सकतां जाल्यार, त्या
समाधानाच्या हातेराक कविता म्हण आपयिल्ल्यांत
कितें चूक आसा?

मनशाचे कडीक, जिवाक अर्थ ना. पूण मनशान
दाकोंवच्या मनशापणाक चडीत अर्थ आनी मोल
आसा. कविता म्हळी ती मनशापणाचें मोल
मनशाक शिकयता जाल्ल्यान ती आजून वांचून
उरल्या. ह्या संसारांत कुसकूट मनशापण केदोळ
परयांत उरतलें तेदोळ पासून कविता उरतली
म्हणच्याक म्हाका कांर्यीच दुभाव ना.

- मेल्विन रोड्रीगास

आदले मानकरी EARLIER RECIPIENTS

Hon'ble Chief Minister of Goa Shri Digambar Kamat presenting the Vishwa Konkani Sahitya Puraskar to Shri Mahabaleshwar Sail at function held at Madgaon in 2010.

Dr. Pradhan Gurudath, Chairman, Kuvempu Bhasha Bharathi presenting the Vishwa Konkani Sahitya Puraskar to Shri Damodar Mauzo at Mangalore in 2011.

Shri N. Purushotham Mallaya being honoured with Vimala V. Pai Vishwa Konkani Jeevan Siddhi Samman 2011 at a function held at Kochi.

Shri Mallepuram G. Venkatesh, Vice Chancellor, Sanskrit University honouring Shri Uday L. Bhembre with Vimala V. Pai Vishwa Konkani Jeevan Siddhi Samman 2012 at Mangalore.

Shri Pundalik N. Naik being honoured with Vimala V. Pai Vishwa Konkani Sahitya Puraskar 2012 at Mangalore.

Shri Nagesh Karmali, Shri Madhav Borcar and Smt. Sheela Kolambkar being honoured with Jeevan Siddhi, Kavita Kruti and Sahitya Puraskars respectively in its 2013 edition. Eminent Kannada Novelist Shri Na. D'Souza was the guest of honour.

Fr. Mark Walder, Shri M. Madhav Pai, Dr. Meena Chandavarkar, Shri Edwin J. F. D'Souza, Shri Sanjiv Verenkar, being facilitated with Vishwa Konkani Awards 2014 by Dr. Narahalli Bala Subrahmanyam, eminent Kannada writer and Smt. Vasanthi Ramadas Pai, Manipal

Madam Grace Pinto, Shri Suresh Gundu Amonkar, Smt. Meena Kakodkar, Shri Andrew D'Cunha and Shri H. Shantharam being facilitated with Vishwa Konkani Awards 2015 by Dr. Uday Narayan Singh, Chairman, Centre for Endangered Languages, Visva Bharathi, Shantiniketan

विश्व कोंकणी सरदार बस्ती वामन शेणै

Vishwa Konkani Sardar

Basti Vaman Shenoy

Basti Vaman Shenoy is a champion of the Konkani language, effective organizer, a social servant and above all a great Human being. He was born and grew up in the rural atmosphere of Bantwal in Karnataka, India. He had his Primary education in SVS School of Bantwal while he learnt the basics of Life and Human characters from his close association with dozens of social, political and religious leaders across the Nation. He earned his living by his dedicated service to the Canara Public Conveyance Limited and the Syndicate Bank later.

The success of 1992 'Konkani Jaatha' proved his ability to unite all sub sects of Konkani community. Being the chief convener of both First Vishwa Konkani Convention of 1995 and First Vishwa Saraswat Convention of 1999 both held in Mangalore, people have conferred upon him the title of Vishwa Konkani Saradar and Vishwa Saraswat Sardar.

He served as the President of All India Konkani Parishad (2004-2006), Member, Supreme Governing Body of Academy of General Education, Manipal, President, Konkani Bhasha Mandal® Karnataka and is now the President of 'Konkani Bhas Ani Samskriti Pratistan' (World Konkani Centre)

His contribution to the field of education is significant. He served as the correspondent, SVS High School, Bantwal for 9 months in 1977 during which period a new library and class rooms were constructed. He was the Founder Correspondent, Thumbay Institutions under Mohiuddin Educational Trust, Thumbay.

The prestigious awards conferred on him are the first International Special Significant Award from Rotary International in 1974, for organizing the First Rotary Free Eye Operation Camps, Dental Camps in and around Bantwal. Karnataka 'Rajyotsava Award-2010' by the Government of Karnataka for Konkani literature and other service activities and the Tulu Koota, Kuwait-Decennial Celebrations Award-2010.

Social service has been his passion and he Conducted State-level Tulu Kesari and Tulu Kumar Wrestling Competitions at Bantwal in 1987. Founded the Saraswati Kala Prasarak Sangha and started Saraswati Sangeeth Shala in 1957. He organized the 'Weekly Free Medical Check-up Camps in 1989 at Sri Yashavant Vyayama Shala with the assistance of KMC Hospital,

He has written a number of articles, essays and short stories in Kannada and Konkani. He published 'Adhunik Tenali Rama Mattupayya' 'Ta Ta Tingana' the Konkani Lullabies edited by Shri Santhosh Kumar Gulvadi, Konkani Nibandhas by M. Madhav Pai, Biographies of Mahakavi Govind Pai, Bantwal Raghuram Prabhu, N.R. Bantwalkar, Dramatist and Musician, Moulyaadhaartha Rajakaarani Ullal Shrinivasa Mallya in Konkani, Kannada and Tulu, Emili (Konkani Stories), Shenoi Goembab (Father of Konkani Movement) Karnatakant Ullovche Konkani Shabda Sangraha, Suragyasar and the Konkani (Tadbhav) Sanskrit Shabdakosh.

विश्व कोंकणी केंद्र

मानेस्तीण, कर्नाटक

मानेस्तीण ओलिंडा पिरेगा

हांका तांणी आपण्यालै जीवितांत

शिक्षण आनी वयोवद्यांचे सेवा मळार दिलेले देणे
आनी त्या संबंधी वावराचे खातीर २०१६ वरसाच्यो

विश्व कोंकणी सेवा पुरस्कार

BASTI VAMAN SHENOY VISHWA KONKANI SEVA PURASKAR

भेटयता, आनी तांकां सनद पत्र व यादस्निका
आनी एक लाख रुपयांचे नगद गशी दीवन सम्मान करता

शनिवारा, डिसेंबर ३, २०१६

कोंकणी भास आनी संस्कृती प्रतिष्ठान

KONKANI LANGUAGE AND CULTURAL FOUNDATION

WORLD KONKANI CENTRE LOBO PRABHU NAGAR - KONKANI GAON, SHAKTI NAGAR, MANGALURU

बस्ती वामन शेणै विश्व कॉन्कणी रोका पुरस्कार

BASTI VAMAN SHENOY VISHWA KONKANI SEVA PURASKAR

DR. OLINDA PERIERA
FOR EXEMPLARY SERVICE
IN THE FIELD OF
EDUCATION AND ELDERLY CARE

Untiring Dedication : Olinda Pereira

Her short frame belies the tall personality she has grown up to be even as she is celebrating her 90th birthday which coincides with India's Independence Day. As she steps into the privileged nonagenarian group the twinkle in her eyes and the unwavering determination to continue the service to the society which she has been doing all these years, is evident in Dr (Sr) Olinda Pereira body language. She truly personifies the popular cliché "age is only a number. it is the feeling that matters". It would be an insult to her if I say she is 'active' because she is more than mere active – she is still bubbling with lot of energy and the determination she exudes is sure to send strong vibes of admiration for her. The fact that even at 90, she attends elderly who need care, attends and conducts meetings and goes out to participate in seminars or symposiums, amply demonstrates her persistence to go on doing what she likes most service with no strings attached.

When I went to meet Dr Olinda Pereira at Vishwas Trust for the elderly, in Valencia, she quickly finished her simple lunch and was ready in ten minutes for a long tete-a-tete. Dr Olinda is a multifaceted personality – an educationist, social service activist, a pioneer in the field of social work education in Karnataka, the one who has worked for the welfare of the elderly and continues to do so, in the process inspiring the younger lot to give something back to the society in their own little way. "I was very selfish as a child and never used to like when people used to come asking help. It was my mother who changed my perception", Olinda reminisces.

Credit goes to her for being the first official Principal of the School of Social Work, Roshni Nilaya Mangalore, having taken over the responsibility of running the social work department from the founder Ahearn Arline, an American nun who had gone back to US on health grounds. When she could not come

back due to some visa related issues Dr Olinda was asked to take over the responsibility. It is her persistent efforts that resulted in getting recognition to Roshni Nilaya in 1967 from Mysore University as the first social work college in the state culminating in her becoming the first Principal of School of Social Work, Roshni Nilaya.

Endearing Personality: The first thing that came to my mind in the process of talking to her is her dogged perseverance and Felcy Pinto, who has been working along with her for the last 15 years agrees with my observation. "Having worked with her for all these years I have been greatly gobsmacked by this amazing quality of her never-say-die spirit. She is not the one to give up even when the stakes are down. When Vishwas Trust failed to get grants despite trying for several years, she never gave up trying and finally succeeded. This quality of Dr Olinda is quite appealing to me and many others like me who have worked with her", says Felcy who has high regards for Dr Olinda and her devotion and dedication in the service of humankind.

Olinda was born on August 15, 1925 as the youngest among the three daughters of Lilly and Bernard Pereira in Mangalore. The family had its house in Kankanady, the present premise that houses the Prajna Counselling Centre. "That my

birthday comes on August 15, is just a coincidence", she says with her usual candour. "I was born 22 years before India got Independence Day. But celebrations have been part of my birthday because Catholics celebrate August 15th as the day feast day of the Assumption of Mary" she recalls. I prod a little more and she muses over saying "I always used to question my mother when I was young why you take all the children to church on my birthday but not on my sister's birthday. Then my mother explained to me the significance of the day".

Olinda's father was working as an accountant for a large firm in Mumbai and once Olinda was born her mother came back and settled in Mangalore. Naturally it was her grandfather Dr Simon Mascarenhas, who worked as a medical practitioner in Fr Mullers hospital for nearly decades, influenced and inspired her. "I learnt a lot from my grandfather because he was a very altruistic man who never discriminated between the rich and the poor. I remember this incident which is clearly embedded in my mind. When a distant relative , a widow used to come home every month with her child asking for help, he used to say "voni ayli" to give a feeling that she is a family member and never disowned her just because she was poor".

Her eldest sister Veeda (went on to

become Sr Bernadette Pereira) became a nun and it had a profound impact on the young Olinda who felt a similar spiritual inclination. Her second sister Cynthia was married off and settled in Mumbai. As such, the responsibility of taking care of the aged parents fell on the shoulders of Olinda Pereira. Though she joined the congregation - "The Daughters of the Heart of Mary" in 1960, it was only after the death of her mother in 1975 did she join the convent as her superiors had given her permission to stay with her parents.

Untiring Dedication: Olinda who obtained her MA, BT and Ph.D in Clinical Psychology from Mysore University excelled both as an academician and administrator and her talent was rightly recognised by her superiors. As a result even after her retirement she went on to execute some credible responsibilities assigned to her. She was given the responsibility of setting up a hostel for young working women "Prabhath Tara" on a plot that was bought by the congregation in R K Puram. It was a hostel for working women on self service basis to accommodate 130 working women. After three years she was sent to Nairobi to be in charge of the provincial house of the congregation. "It is always a challenge to successfully accomplish the task assigned to me and I always cherish that satisfaction", she asserts.

She was once again given an opportunity to come back to Mangalore after her stint abroad. She faced a personal tragedy when her elder sister Veeda died following an accident in 1989. To surmount the pain and to keep herself active she started visiting some of the old people in the vicinity of Mangalore. It was then she got a peek into the plight of some of the old parents who were living alone with their children working abroad or in bigger cities in the country. "During my visit I felt that these people were feeling lonesome. So I gathered a group of about 10 people and started visiting elderly people on rotation basis" she explains. Then it was felt that the elders need to overcome their lonesomeness and some needed help to carry out their regular chores. "We catered to all sorts of elderly people in need of our help. Some were rich but needed help to do their errands including shopping of grocery and other items. There were many who were financially not strong and needed our help.

Our aim was to help them and as per a survey done by students of St Agnes we came to know that there are about 3000 elders in the city" Olinda recalls. Her efforts to work for the elderly resulted in establishing Vishaws Trust in 1999 and since then has been working relentlessly for their cause. She was instrumental in

setting up the toll-free helpline -1090 for the elderly in association with the Mangalore police. Her own old age notwithstanding she continues working with the same zestfulness that has been her trademark for nearly 6 decades. Vishwas trust functions from Valencia from a home gifted to the Trust by Lawrence D Souza.

Simple, humble, workaholic with frugal needs and requirements Dr Olinda is the true personification of dedication and commitment in the service of humanity. When asked what gives her satisfaction without batting an eyelid she says "teaching was my first love and social service was just an extension of the work I loved. I feel happy when my students do well and excel in their chosen field. Vinaya Kumar Sorake was my student".

Hilda Rayappan, founder of Prajna Counseling Centre, is Olinda's student from the first batch 1967-69. Hilda who is a well-known name in the field of social

service in Mangalore says "Olinda has not only built institutions she served but has built a band of dedicated people. She is an inspiration to me and I always remain indebted to her because today whatever little I have been able to achieve I owe it to her".

In this age where greed has come to be accepted as normal it is gratifying to find people who find happiness in serving others. It is unfortunate that she was given the district Rajyotsava award in 2014 when she deserved it much earlier. While she has no unfulfilled dreams she wants to give a word of caution to the youngsters – "think of others and don't be under the impression that whatever little you do is small. Even smallest of the service has its own value".

- Florine Roche

विश्व कॉंकणी केंद्र
मंगलूर, कर्नाटक

मानेस्त भास्कर कोगगा कुडव

हांका तांणी आपण्याले जीवितांत
बावले खेळ आनी नाटक रंगांत दिलेले देणे आनी त्या संबंधी
वावराचे खातीर २०१६ वरसाचो

विश्व कॉंकणी सेवा पुरस्कार

BASTI VAMAN SHENOY VISHWA KONKANI SEVA PURASKAR

भेट्यता, आनी तांकां सनद पत्र व यादस्तिका
आनी एक लाख रुपयांचे नगद गशी दीवन सम्मान करता

शनिवारा, डिसेंबर ३, २०१६

कॉंकणी भास्त आनी संस्कृती प्रतिष्ठान
KONKANI LANGUAGE AND CULTURAL FOUNDATION
WORLD KONKANI CENTRE, LOBO PRABHU NAGAR - KONKANI GAON, SHAKTI NAGAR, MANGALURU

वर्ती वामन शेण स्विश्वा कॉन्कनी सेवा पुरास्कार

BASTI VAMAN SHENOY VISHWA KONKANI SEVA PURASKAR

BHASKAR KOGGA KAMATH

FOR EXEMPLARY SERVICE
IN THE FIELD OF
PUPPETRY AND THEATRE

Bhaskar Kogga Kamath is a master puppeteer striving to safeguard and preserve the Dieing art form of Yakshagana Bombeyata. He belongs to the wellknown Uppinakudru Family which since several generations has been preserving and propagating this artform under Sri Ganesha Yakshagana Gombeyata Mandali, Uppinakudru.

Bhaskar had an opportunity to pursue his career in Banking, but he chose the family tradition to follow and dedicated himself to the art at a very young age.

In his pursuit of propagating this traditional folk art form, Bhaskar has toured with his troupe various countries such as France, Belgium, Holland, Australia, Geneva, Germany, Greece, Athens, Pakistan, London, Japan, Switzerland, Singapore, Russia and performed in various international puppetry festivals across the world. He has toured length and breadth of India delivering Lectures and Demonstrations in educational institutions as a member of SPIC MACAY.

Bhaskar has authored several Books,

Souvenirs and Pamphlets for the promotion of the Puppetry. Among them The Story of Kogga Kamath Merionets, documents the history of Uppinakudru Kamath Gharana in preserving the Yakshagana Bombeyata.

He has founded a trust in the name of Uppinakudru Sri Devanna Padmanabha Kamath Memorial Yakshagana Gombeyata Trust (regd.). and established "GOMBE MANE" (The Puppetry House and "Uppinakudru Yakshagana Puppet Akademy" at Uppinakudru. He has also instituted annual award in the name of his grand father Kogga Devanna Kamath.

He served as the member of the Karnataka Janapada & Yakshagana Academy, Bangalore in 1999 and also as the Panel member of the fellowship selection committee under Ministry of Culture, Government of India in 2010.

Bhaskar Kamath has trained many students like Indian as well as foreign students in Yakshagana puppetry. He has conducted training course for students under "GURUKULA" system.

Many a philanthropists and corporates have rendered generous patronage to the efforts of Bhaskar Kogga Kamath, importantly Infosys Foundation led by Dr. Sudha Murthy.

Bhaskar has introduced various innovative techniques in puppetry and stage craft such as eye, mouth, lip movements, animal - bird puppets, light & shade, rods and strings etc. He also developed an unique presentation called Yoga by Puppets. He has introduced narrations in Konkani & Hindi for the respective audience. His special

puppets such as Hanumatha and Spider are drawing great appreciation from masters of the art.

He has been facilitated with many Government and Non Government Organisations for his contribution to Puppetry and Theatre. Prominent among them are, Presidents Award (1966); fellowship from Sangeeth Nataka Academy of New Delhi (1976); National Award (1980); Rajyotsava Award (1993); TULSI SANMAN of Madhya Pradesh Government (1995); State Award (2010).

बस्ती वामन शेणै
**विश्व कृकृष्ण
सेवा पुरस्कार**

BASTI VAMAN SHENOY VISHWA KONKANI SEVA PURASKAR

2014

2015

डो. मीना चंदावरकार

DR. MEENA CHANDAVARKAR

FOR EXEMPLARY SERVICE
IN THE FIELD OF EDUCATION

एम. माधव पौ

M. MADHAV PAI

FOR EXEMPLARY SERVICE
IN THE FIELD OF LANGUAGES

मेडम ग्रेस पिंटो

MADAM GRACE PINTO

FOR EXEMPLARY SERVICE
IN THE FIELD OF EDUCATION

ह. शांतारम

H. SHANTARAM

FOR EXEMPLARY SERVICE
IN THE FIELD OF EDUCATION

विमला वी पै विश्व कॉंकणी पुरस्कार

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI AWARDS

MEMBERS OF THE JURY

परीक्षक मंडळी

अड. उदय ए.ल. भेंट्रे, गोंय
फा. मार्क वाल्डर, अलंगार, मूडबिद्री
गोकुळदास प्रभु, मंगळूर
पय्यनूर रमेश पै, कोच्ची
दो. किरण बुडकुले, गोंय

Adv. Uday L. Bhembre, Goa
Fr. Mark Walder, Alangar, Moodbidri
Gokuldas Prabhu, Mangaluru
Payyannur Ramesh Pai, Kochi
Dr. Kiran Budkuley, Goa

बस्ती वामन शेणै विश्व कॉंकणी सेवा पुरस्कार

BASTI VAMAN SHENOY VISHWA KONKANI SEVA PURASKAR

MEMBERS OF THE JURY

परीक्षक मंडळी

श्री सि.डी. कामत
श्री प्रदीप पै
डो. किशोरी नायक
श्री टि.डी. पै
श्री अलेन पिरेगा

Shri C.D. Kamath
Shri Pradeep Pai
Dr. Kirshori Nayak
Shri T.D. Pai
Shri Allen Pereira

विमला वी पौ

विश्व कॉंकणी

साहित्य पुस्तकार

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI LITERARY AWARD

2010

2011

2012

2013

महाबळेश्वर सैन

दामोदर मावजो

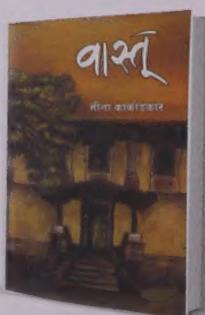

पुंडलीक एन नायक

शालिला कोळंबकार

2014

एडिवन जे. एफ. डिसोजा

मीना काकोडकार

2015

विमला वी पै विश्व कॉफ्पी जीवन सिद्धी सम्मान

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI LIFE TIME ACHIEVEMENT AWARD

2011

एन. पुरुषोत्तम मल्या

2012

आड. उदय ए.ल. भंड्रे

2013

नारेश करमली

2014

बा. मार्क वाल्डर

2015

सुरेश गुंदू अमोणकार

विमला वी पै विश्व कॉफ्पी कविता कृती पुस्तकार

VIMALA V. PAI VISHWA KONKANI POETRY AWARD

2013

2014

2015

माधव बोरकार

संजीव वेरेंकार

एंड्रु ए.ल. डिकुन्हा

कॉंकणी भाषा आणि संस्कृती प्रतिष्ठान

KONKANI LANGUAGE AND CULTURAL FOUNDATION

WORLD KONKANI CENTRE, LOBO PRABHU NAGAR - KONKANI GAON,
SHAKTI NAGAR, MANGALURU - 575016, KARNATAKA
www.vishwakonkani.org